

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ директора коледжу
від 27.11.2023 р. №241/а

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, РОЗГЛЯДУ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ,
ВІДКРИТТЯ, ЗАКРИТТЯ, МОНІТОРИНГУ, ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ У
ГАДЯЦЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ім. І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

Розглянуто на засіданні
педагогічної ради коледжу
Протокол № 3 від 27.11.2023 р.

I. Загальні положення

1.1. Положення про порядок розроблення, розгляду, затвердження, відкриття, закриття, моніторингу, перегляду освітньо-професійних програм (далі Положення) у Гадацькому фаховому коледжі культури і мистецтв ім. І.П. Котляревського (далі Фаховий коледж) є нормативним документом закладу освіти і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду, модернізації освітньо-професійних програм у Фаховому коледжі.

1.2. Положення розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про культуру», «Положення про фаховий мистецький коледж», затвердженого постановою Кабінету міністрів України 9 вересня 2020 року № 807, наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» від 01.07.2021 № 749, Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти, навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти, інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

1.3. Відповідно до пункту 2 частини 2 статті 17 Закону України «Про фахову передвищу освіту» заклад фахової передвищої освіти має визначити і послідовно дотримуватися процедур розроблення, затвердження, реалізації, періодичного перегляду та оновлення освітньо-професійної програми, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін. Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, перегляду та закриття освітньо-професійної програми. Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти у Фаховому коледжі.

1.4. Освітньо-професійна програма (далі – ОПП) використовується під час:

- акредитації ОПП;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості фахової передвищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

II. Порядок розроблення освітньо-професійної програми

2.1. Фаховий коледж розробляє ОПП у межах ліцензованої спеціальності та затверджує їх відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу». Основою для розроблення відповідної ОПП є стандарт фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю.

2.2. В рамках однієї спеціальності Фаховий коледж може реалізовувати декілька ОПП за різними спеціалізаціями. Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей,

програмними результатами чи переліком освітніх компонентів, є підставою для розробки окремої ОПП.

2.3. Навчання за ОПП проводиться за денною формою. При організації різних (інших) форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОПП не повинні відрізнятися між собою.

2.4. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОПП або перегляду існуючої.

2.5. Освітньо-професійна програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти;
- перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх виконання;
- вимоги професійних стандартів (за наявності);
- форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти;
- вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;
- перелік компетентностей випускника (частина 1,2 статті 49 Закону «Про фахову передвищу освіту»).

2.6. Під час розроблення ОПП та навчальних планів Фаховий коледж дотримується вимог та наповнення статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту», відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України (лист від 15.07.2020 № 3/2090-20 «Щодо розроблення освітніх, освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти»).

2.7. Відповідно до пункту 10 частини 5 статті 41 Закону «Про фахову передвищу освіту» органи студентського самоврядування вносять пропозиції щодо змісту ОПП.

2.8. Фаховий коледж самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації, дотримуючись при цьому вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

- мінімум 60 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти;
- для сприяння індивідуальній освітній траєкторії та реалізації права здобувача освіти на вибір навчальних дисциплін ОПП мають передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти. Здобувач фахової передвищої освіти має право обирати освітні компоненти самостійно і такий вибір не обмежується ОПП, за якою проводять навчання. Перелік освітніх компонентів, що пропонуються здобувачам освіти, має передбачати можливість вибору. Порядок та умови здійснення вибору освітніх компонентів здобувачами освіти визначається відповідним положенням;

– під час розроблення ОПП Фаховий коледж може встановлювати додаткові компетентності, результати навчання та форми атестації здобувачів освіти на реалізацію яких спрямовують залишок кредитів ЄКТС (40 відсотків обсягу ОПП), які забезпечуються освітніми компонентами;

– ці освітні компоненти мають бути спрямовані на набуття здобувачем освіти компетентностей, які передбачають здатність особи вирішувати типові спеціалізовані задачі в окремій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів відповідних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов (частина перша статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту»).

2.9. Під час розроблення ОПП освітнім компонентам встановлюють кредити ЄКТС та форми підсумкового контролю. Навчальні дисципліни і практики планують, як правило, в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС. Не рекомендовано встановлювати освітнім компонентам величини кредитів, котрі не є цілими числами.

2.10. Під час визначення кількості освітніх компонентів у ОПП та їх обсягу необхідно також врахувати таке:

- обсяг ОПП визначається в кредитах ЄКТС і роках;
- обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин;
- навантаження одного навчального року за денною формою здобуття освіти становить 60 кредитів ЄКТС;
- оптимальна кількість освітніх компонентів на навчальний рік (обов'язкових і вибіркового з урахуванням практик) становить 16 та відповідно до 8 на семестр;
- до переліку освітніх компонентів не входить екзаменаційна сесія;
- курсова робота, що має міждисциплінарний характер, може виділятися як окремий освітній компонент (обсяг не менше 3-х кредитів ЄКТС);
- практична підготовка планується в тижнях із розрахунку орієнтовно один тиждень 1,5 кредити ЄКТС;
- кредити ЄКТС плануються на атестацію здобувачів фахової передвищої освіти.

2.11. Фаховий коледж розподіляє освітні компоненти на обов'язкові і вибіркові, які в свою чергу поділяють на освітні компоненти, що формують загальні компетентності та освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності.

2.12. Освітні компоненти, які входять до обов'язкових, позначають ОК 1, ОК 2, ... (де ОК – обов'язковий компонент, а 1 – порядковий номер у переліку обов'язкових освітніх компонентів). Освітні компоненти, які входять до вибіркового (за вибором здобувача освіти), позначають ВК 1, ВК 2, ... (де ВК – вибіркового компонент, а 1 – порядковий номер у переліку вибіркового освітніх компонентів)

2.13. Сума кредитів ЄКТС усіх освітніх компонентів ОПП з урахуванням атестації здобувачів освіти не може перевищувати обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахової передвищої освіти, визначеного стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності.

2.14. Фаховий коледж в межах ліцензованої спеціальності може запроваджувати спеціалізації. В рамках однієї спеціалізації має право створювати окремі ОПП. Такі програми мають різні назви та акредитуються як окремі ОПП.

2.15. Практична підготовка здобувачів освіти є обов'язковою складовою ОПП, яка дає можливість набути практичні навички та спеціальні компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОПП практична підготовка здобувачів освіти залежно від спеціальності (спеціалізації), може відображатися як навчальна, сценічна, педагогічна, виробнича.

До переліку освітніх компонентів ОПП включають усі види практики, їх обсяг у кредитах ЄКТС та форми підсумкового контролю. У структурно-логічній схемі ОПП відображають логічну послідовність виконання видів практики.

Обсяг кредитів, що відводиться на різні види практичного навчання, не залежить від загальної кількості кредитів ОПП.

Сума кредитів ЄКТС усіх видів практичного навчання не має бути меншою, ніж 10 відсотків від обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття ступеня фахової передвищої освіти.

2.16. Відповідно до частини 6 статті 49 Закону України «Про фахову передвищу освіту» ОПП має містити інформацію щодо атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Форму атестації здобувачів освіти та вимоги до неї визначають стандарти фахової передвищої освіти за спеціальностями:

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» – публічна демонстрація та захист здобувачем кваліфікаційної роботи; кваліфікаційний іспит;

024 «Хореографія» – кваліфікаційний іспит;

028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» – кваліфікаційний іспит;

029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» – кваліфікаційний іспит.

Фаховий коледж під час формування ОПП, відповідно до специфіки конкретних спеціалізацій, може визначати додаткові форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

Атестації здобувачів фахової передвищої освіти встановлюється 1 кредит ЄКТС.

2.17. Обов'язковими складовими ОПП є матриці відповідності компетентностей/результатів навчання освітнім компонентам ОПП.

1) Матриця відповідності компетентностей випускника освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення формування певної компетентності, що позначається знаком «*». До матриці включають усі компетентності та освітні компоненти, визначені ОПП.

2) Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП відображає вплив освітнього компонента на забезпечення досягнення результатів навчання, що позначається знаком «*». До матриці включають усі результати навчання та освітні компоненти, визначені ОПП.

3) Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей відображає вплив результатів навчання на забезпечення формування певних компетентностей, що позначається знаком «*». До матриці, наведеної в пояснювальній записці стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності, додаються результати навчання та компетентності, визначені Фаховим коледжем.

III. Етапи розроблення ОПП

3.1. Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

I етап – формування робочої групи та призначення голови освітньо-професійної програми;

II етап – аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів;

III етап – опис ОПП;

IV етап – визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану;

V етап – розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення.

3.2. I етап. Формування робочої групи та призначення голови робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми. Освітньо-професійна програма розробляється за ініціативою керівництва коледжу, відділення та/або ініціативної групи з числа педагогічних працівників.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП здійснюється робочими групами. Робочі групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур. Склад робочої групи ОПП затверджується наказом директора коледжу за поданням заступника директора з навчально-методичної роботи. При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі робочої групи трьох осіб, що мають вищу кваліфікаційну категорію. До складу робочої групи можуть бути включені представники зацікавлених сторін (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо) з метою їх участі у розробці, моніторингу та перегляду ОПП або залучені до діяльності в інших формах.

Порядок призначення, статус, функції, права та обов'язки голови робочої групи визначаються «Положенням про голову робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми»

Робочі групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОПП;
- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів освіти за відповідною ОПП.
- дають завдання цикловим комісіям Фахового коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самообстеження та самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;
- спільно з навчальною частиною Фахового коледжу та приймальною комісією забезпечують внесення відомості щодо ОПП та навчальних планів до ЄДЕБО;
- здійснюють контроль за реалізацією ОПП педагогічними працівниками та цикловими комісіями Фахового коледжу. За запитом робочої групи відповідні структурні підрозділи Фахового коледжу зобов'язані надати у визначений головою робочої групи з розроблення ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП. Координацію діяльності усіх робочих груп коледжу здійснює заступник директора з навчально-методичної роботи.

3.3. II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами освіти, випускниками коледжу, роботодавцями, тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження. Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників. Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій зі структурними підрозділами Фахового коледжу здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

3.4. III етап. Опис ОПП складається робочою групою за зразком, рекомендованим Міністерством освіти та науки України, Державною службою якості освіти України та Державною установою НМЦВФПО у «Методичних рекомендаціях щодо розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти».

Опис ОПП має 10 розділів.

1 – Загальна інформація – дається повна назва Фахового коледжу; вказуються ступінь фахової передвищої освіти, освітня та професійна (в разі її присвоєння) кваліфікація і кваліфікація, яка зазначається у дипломі, освітньо-професійний ступінь, офіційна назва ОПП, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня фахового молодшого бакалавра, інформація про акредитацію (подається у випадку наявності акредитації ОПП), термін дії ОПП до її наступного планового оновлення, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, мова викладання, інтернет-адреса сторінки відповідної ОПП.

2 – Мета ОПП – дається чітке та стисле формулювання цілей, які відповідають цілям та стратегії закладу освіти та визначаються з урахуванням позицій і потреб заінтересованих сторін, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці (в одному – двох реченнях) .

3 – Характеристика ОПП – визначається предметна область, вказуються об'єкт(и) вивчення та/або діяльності, цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти для застосування на практиці, інструменти та обладнання.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання – стисло вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт та академічні права випускників (можливості для продовження навчання на рівні вищої освіти та/або у системі освіти дорослих).

5 – Викладання та оцінювання – стисло описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються під час реалізації ОПП, зазначається стислий опис основних методів оцінювання, що забезпечують вимірювання результатів навчання за ОПП.

6 – Перелік компетентностей випускника – визначаються: інтегральна компетентність, при формулюванні якої, за основу береться опис рівня фахової передвищої освіти, наведений у статті 7 Закону України «Про фахову передвищу освіту» та стандарт фахової передвищої освіти та конкретизується з урахуванням особливостей відповідної ОПП; загальні та спеціальні компетентності, при формулюванні яких вказуються компетентності, визначені стандартом фахової передвищої освіти та компетентності, визначені Фаховим коледжем.

Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОПП. Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання – вказуються, відповідно до компетентностей, результати навчання, визначені стандартом фахової передвищої освіти та результати навчання, визначені Фаховим коледжем.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

– корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню фахової передвищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

– конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;

– стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач фахової перед вищої освіти;

– відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК);

– об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

– досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

– діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

– вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації ОПП – вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення, залученого до реалізації ОПП, матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення, необхідного для успішної реалізації ОПП з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 зі змінами, внесеними згідно з Постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2021 № 365.

9 – Академічна мобільність – вказуються укладені угоди про академічну мобільність, умови та особливості ОПП в контексті навчання іноземних громадян.

3.5. IV етап. Визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану. Визначення змісту ОПП передбачає:

1) складання переліку обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів ОПП:

– визначення компетентностей та результатів навчання для кожного освітнього компонента; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання; перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних компетентностей

– створення структурно-логічної схеми ОПП, яка наводиться у вигляді схеми, визначення форм атестації здобувачів фахової передвищої освіти.

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану.

3) розроблення програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснює структурування результатів навчання (навчальних дисциплін, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних і практичних робіт тощо) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів. Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, робоча група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента.

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та спеціальних компетентностей. Робоча група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються освітніми компонентами ОПП.

Робочі групи мають провести тест щодо узгодження результатів навчання та програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;
- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами фахової передвищої освіти;
- узгодження дисциплінарних результатів навчання з компетентностями (Матриця відповідності компетентностей випускника компонентам освітньо-професійної програми);
- узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни з результатами навчання (Матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам освітньо-професійної програми);
- узгодження результатів навчання з компетентностями (Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей).

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану. Внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до освітньо-професійної програми та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до опису освітньо-професійної програми та переліку її освітніх компонентів робоча група розробляє навчальний план ОПП. Навчальний план складається за зразком, рекомендованим Міністерством освіти та науки України, Державною службою якості освіти України та Державною установою НМЦВФПО у «Методичних рекомендацій щодо розроблення навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр». На основі навчального плану у визначеному Фаховим коледжем порядку для кожного здобувача освіти розробляються та затверджуються індивідуальні навчальні плани.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів. При проектуванні кадрового забезпечення ОПП робоча група має узгодити свої пропозиції щодо складу педагогічних працівників для викладання дисциплін, внесених у проект навчального плану, з цикловими комісіями, в яких працюють такі педагогічні працівники.

3.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньо-професійної програми з метою її удосконалення.

За якість освітньо-професійної програми відповідальність несуть робоча група, а також педагогічні працівники, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітньо-професійних програм та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП є:

- акредитація ОПП;
- сертифікація ОПП встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОПП є самоаналіз освітньо-професійної програми, який може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, так і з ініціативи голови робочої групи з розроблення освітньо-професійної програми з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самоаналізу визначаються процедури і терміни його проведення. Для проведення самоаналізу ОПП і підготовки звіту призначається комісія (у складі 3-5 осіб з числа педагогічних працівників, що реалізують ОПП).

Самоаналіз може проводитися проектною групою за рішенням голови робочої групи освітньо-професійної програми. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації ОПП і/або прийняттю інших управлінських рішень.

Звіт про результати самоаналізу затверджується на засіданні Методичної ради Фахового коледжу.

Внесення в ОПП змін, що відносяться до компетенції педагогічної ради Фахового коледжу, затверджується на засіданні педагогічної ради Фахового коледжу на підставі рекомендацій, наданих головної робочої групи ОПП.

IV. Відкриття, акредитація та закриття ОПП

4.1. Набір здобувачів фахової передвищої освіти.

Набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Фахового коледжу централізовано, згідно з Правилами

прийому до Фахового коледжу. Освітньо-професійна програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за цією програмою може бути оголошено набір здобувачів фахової передвищої освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії Фахового коледжу на здійснення освітньої діяльності (орієнтовно до 1 грудня поточного року) за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітньо-професійна програма. Якщо на освітньо-професійну програму не здійснено набір здобувачів фахової передвищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації;
- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг. У разі схвалення, проведеного удосконалення методичною радою Фахового коледжу, набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за удосконаленою ОПП здійснюється приймальною комісією Фахового коледжу в наступному календарному році.

4.2. Акредитація освітньо-професійної програми.

Акредитація ОПП здійснюється відповідно до «Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти» затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 01 липня 2021 року за № 749.

Фаховий коледж подає з 01 травня до 01 липня до Державної служби якості освіти України в електронному вигляді заяву про наміри акредитувати ОПП. Фаховий коледж, згідно з графіком прийняття заяв, розміщеним на вебсайті Державної служби якості освіти України, подає в електронному вигляді заяву про акредитацію та документи, що підтверджують відповідність ОПП та освітньої діяльності за цією програмою вимогам та критеріям оцінювання якості ОПП та освітньої діяльності за цією програмою.

Протягом двох місяців з дати реєстрації заяви про акредитацію та за результатами проведеної акредитаційної Державна служба якості освіти України приймає рішення про акредитацію ОПП, про умовну (відкладену) акредитацію ОПП або відмову в акредитації ОПП.

Рішення щодо акредитації освітньо-професійної програми ухвалюється Акредитаційною комісією за умов, якщо частка балів від максимальної суми балів за критеріями становить не менше 75% включно та відсутні критерії, оцінені за рівнем «не відповідає».

Протягом трьох робочих днів з дня затвердження рішення про акредитацію освітньо-професійної програми Державна служба якості освіти України надає сертифікат про акредитацію та вносить інформацію до ЄДБО.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньо-професійною програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на 10 років. Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України. Сертифікат підтверджує відповідність освітньо-професійної програми за певною спеціальністю стандартам фахової передвищої освіти і дає право на видачу документа про фахову передвищу освіту державного зразка за акредитованою освітньо-професійною програмою.

4.3. Закриття освітньо-професійної програми.

Освітньо-професійна програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі, за таких умов:

- з ініціативи циклової комісії, при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи Фахового коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів фахової передвищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- у разі переформатування ОПП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітньо-професійна програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітньо-професійними програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів фахової передвищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів фахової передвищої освіти на останньому курсі (році) освітньо-професійна програма вилучаються з переліку ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі;
- з ініціативи Фахового коледжу (за поданням навчальної частини, відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОПП, що реалізуються у Фаховому коледжі, приймає Методична рада Фахового коледжу.

V. Порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду ОПП

5.1. Порядок реалізації освітньо-професійної програми.

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу у Фаховому коледжі. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік заступником директора з навчально-методичної роботи, завідувачем заочного відділення, разом із випусковою цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів фахової передвищої освіти).

5.2. Управління освітньо-професійною програмою.

Управління освітньо-професійною програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне керівництво ОПП здійснюють директор коледжу заступник директора з навчально-методичної роботи та заступник директора з практичного навчання. До функцій адміністративного керівництва ОПП відносяться:

- організація та керівництво матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Фахового коледжу;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми;
- організація проведення самоаналізу освітньо-професійної програми.

Академічне керівництво освітньо-професійною програмою здійснює голова робочої групи з розроблення ОПП. Завданнями академічного керівництва ОПП є:

1) організація розроблення освітньо-професійної програми (опису, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, державної підсумкової атестації, оціночних засобів);

2) здійснення контролю за якістю роботи педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію ОПП;

3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної фахової передвищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;

4) взаємодія зі структурними підрозділами Фахового коледжу з питань проєктної роботи, практики здобувачів фахової передвищої освіти;

5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахового молодшого бакалавра;

6) підготовка освітньо-професійної програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньо-професійної програми.

Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі фахової передвищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Робоча група має інформувати здобувачів фахової передвищої освіти і педагогічних працівників про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб: анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів фахової передвищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітньо-професійної програми тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Анкета ОПП складається на основі «Критеріїв оцінювання якості освітньо-професійної програми та освітньої діяльності за цією програмою», визначених «Положенням про акредитацію освітньо-професійних програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти».

У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до Методичної ради Фахового коледжу.

5.4. Перегляд освітньо-професійних програм.

Перегляд освітньо-професійних програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації.

Освітньо-професійна програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і результатів навчання. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції голови робочої групи з розроблення ОПП та/або Методичної ради і/або педагогічних працівників, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньо-професійної програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т. п.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньо-професійною програмою). Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів фахової передвищої освіти;
- внесення змін до переліку освітніх компонентів які формують загальні та спеціальні компетентності;
- внесення змін до переліку освітніх компонентів за вибором здобувача освіти.

Модернізація освітньо-професійної програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньо-професійної програми також відноситься до удосконалення. Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Фахового коледжу у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів фахової передвищої освіти;
- ініціативи голови робочої групи з розроблення ОПП та/або Методичної ради за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

До модернізації освітньо-професійних програм можуть залучатися представники роботодавців, зовнішніх відносно ОПП експертів (як з професійної спільноти Фахового коледжу, так і незалежних). Модернізована освітньо-професійна програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку. Повторне затвердження освітньо-професійних програм відбувається з ініціативи робочої групи, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу освітніх компонентів, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50%.

VI. Система виявлення й усунення недоліків

6.1. Аналіз відповідності освітньо-професійних програм законодавчій базі, зокрема: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року № 2145, зі змінами від 10.06.2023 року № 3143-IX - VIII (стаття 44, Акредитація освітньо-професійних

програм), Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 19, Акредитація освітньо-професійної програми).

6.2. Моніторинг досліджень ринку праці щодо встановлення відповідності ОПП його вимогам.

6.3. Складання плану дій щодо усунення недоліків в ОПП.

6.4. Реалізація плану вдосконалення ОПП та забезпечення її відповідності нормативним документам.

6.5. Розроблення системи зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, колишніх випускників, роботодавців, викладачів) щодо виявлення й усунення недоліків ОПП.

6.6. Періодичний аналіз відповідності ОПП алгоритмам дій її реалізації.

VII. Способи реагування на конкретні недоліки у змісті ОПП

7.1. Розгляд конкретних недоліків на засіданні випускової комісії.

7.2. Розроблення та впровадження шляхів усунення недоліків, визначених у заходах щодо реалізації освітньо-професійної програми випусковою комісією.

7.3. Проведення випусковою комісією моніторингу реалізації визначених шляхів усунення недоліків у змісті ОПП.

7.4. Розроблення та впровадження випусковою комісією в освітній процес перспективних завдань удосконалення ОПП.

VIII. Моніторинг проблем підготовки фахівців і діяльність Фахового коледжу за ОПП

8.1. Розроблення засобів діагностики проблем освітньо-професійної програми: анкетування, опитування, інтерв'ювання тощо.

8.2. Залучення роботодавців до моніторингу ОПП з метою доповнення формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

8.3. Залучення представників студентського самоврядування до моніторингу ОПП щодо визначення проблем професійної підготовки майбутнього фахівця.

8.4. Проведення діагностики щодо визначення проблем ОПП в реалізації, зокрема: досягнення інтегральної, загальних, спеціальних компетентностей та результатів навчання, аналіз з отриманих результатів, формулювання висновків і пропозицій.

8.5. Узагальнення пропозицій та формування рекомендацій із вдосконалення існуючої ОПП.

ІХ. Методи збору пропозицій щодо вдосконалення ОПП

9.1. Проведення анкетувань серед здобувачів фахової передвищої освіти щодо якості організації освітнього процесу, зокрема, якості викладання навчальних дисциплін, залучення роботодавців до підготовки фахівців.

9.2. Формування фокус-групи для вивчення питання реалізації ОПП в освітньому процесі.

9.3. Проведення конструктивного діалогу з питання вдосконалення ОПП в коледжі.

Х. Урахування пропозицій випускників щодо змісту ОПП

10.1. Здійснення професійного спрямування кожного освітнього компонента.

10.2. Забезпечення мотивації до співпраці всіх учасників ОПП з колишніми випускниками коледжу.

10.3. Забезпечення реалізації вивчення запитів випускників щодо надання допомоги у професійній діяльності за місцем роботи.

10.4. Залучення випускників коледжу до проведення з ними спеціальних заходів виховного та освітнього спрямування.

ХІ. Процедура самооцінювання

11.1. Співставлення отриманих результатів моніторингу ОПП із критеріями оцінки.

11.2. Формування самоаналізу діяльності Фахового коледжу за ОПП для його оцінювання.

11.3. Розгляд та схвалення отриманих даних на засіданнях циклових комісій.

11.4. Погодження самоаналізу на засіданні Методичної ради Фахового коледжу.

11.5. Визначення в діяльності коледжу за ОПП позицій, які потребують подальшого вивчення з метою якісного оцінювання.

11.6. Розгляд ОПП на педагогічній раді.

11.7. Представлення здобутків викладання за ОПП для самоаналізу й самооцінювання.

11.8. Оцінювання результатів моніторингу якості викладання дисциплін за ОПП, функціонування навчальних кабінетів і лабораторій.

11.9. Залучення роботодавців і представників студентського самоврядування до самооцінювання ОПП.

ХІІ. Способи врахування зауважень і пропозицій попередніх акредитацій ОПП (інституційного аудиту)

12.1. Обговорення зауважень і пропозицій щодо акредитації ОПП з попередньої акредитації на засіданнях викладачів циклових комісій.

12.2. Обговорення системи зауважень і пропозицій із питань акредитації ОПП на засіданнях Методичної ради Фахового коледжу.

12.3. Зазначення шляхів роботи над усуненням зауваженням щодо змісту ОПП з попередньої акредитації.

12.4. Заслуховування питання про усунення зауважень і обговорення пропозицій з попередньої акредитації на педагогічній раді.

12.5. Схвалення плану роботи над зауваженнями та пропозиціями.

12.6. Обговорення та затвердження строку використання плану роботи над помилками та зауваженнями.

12.7. Моніторинг процесу роботи над помилками та зауваженнями з метою вдосконалення ОПП та процес діяльності Фахового коледжу за ними.

ХІІІ. Прикінцеві положення

13.1. Відомості про ОПП розміщуються на вебсайті Фахового коледжу В розділі «Інформація. Інформація для викладачів. Освітньо-професійні програми»

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОПП є голова робочої групи з розроблення ОПП та заступник директора з навчально-методичної роботи.

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітньо-професійну програму на вебсайті Фахового коледжу є співробітники, призначені на цю роботу заступником директора з навчально-методичної роботи. Інформація про ОПП вноситься робочою групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.